

Betydning, fordi man derved har anerkendt en Fordring, der med Nødvendighed i Aarenes Løb maatte arbejde sig frem til Anerkendelse. Saa længe man ikke vil driste sig til at paastaa, at Kvinderne ikke er Mennesker i samme Forstand som Mændene, saa længe har man jo i Virkeligheden fra Retfærdighedshensynet intet som helst Udgangspunkt for at nægte dem en saa naturlig Ret som Deltagelse i Afgørelsen af den Udvikling, paa hvilken ogsaa deres Interesser i saa høj Grad beror. — Der er bleven sagt, at Kvindernes Forhold til Hjemmet umuliggjorde eller vanskeliggjorde denne Opgave. Jeg tror slet ikke, at dette er Tilfældet. For en Mangfoldighed af Kvinder er det jo ganske afgjort, at det ikke betyder noget som helst, og selv de Kvinder, der har et Hjem at varetage i snævrere Betydning, skulde dog ikke saaledes være stavnsbundne indenfor Hjemmets Grænser, at deres Blik ud derover ikke kunde række til en Interesse for og Forstaaelse af de Opgaver, som det store offentlige Liv havde at tumle med. Det er i alt Fald ikke muligt i vore Dage at skruer Udviklingen saaledes tilbage, at man vil kunne lænke Kvinderne til Hjemmet i dets snævrere Betydning og i det hele taget holde deres almindelige Udvikling og Interesse nede. Det lykkes ikke længer, saa stærkt som Bevægelsen i modsat Retning har taget Fart, ogsaa særlig mellem Kvinderne selv. — Den ærede Konsejlspræsident sagde, at der aldrig mod Mændene var rettet den Bebrejdelse, at det forstyrrede deres Forhold til Hjemmet, at de deltog i det politiske Liv. En anden æret Taler (Rottbøll) indvendte derimod, at denne Bebrejdelse i Virkeligheden er rettet mod Mændene. Jeg tror ogsaa, at den er rettet mod adskillige Mænd, som ikke har forstaaet at holde den rette Grænse i at afveje de to Interesser mod hinanden. Der kan muligvis godt være dem, som af Hensyn til deres politiske Virksomhed har forsømt andre og berettigede Interesser, men der er dog ingen, som af den Grund vil sige, at man skal nægte Mændene Valgret, og lige saa lidt maa man, fordi der er

Mulighed for, at ogsaa Kvinder, den ene eller den anden, maaske kunde komme til at forrykke Grænsen mellem disse Interesser, nægte dem, hvad i øvrigt andre Hensyn taler for at give dem. Den Erfaring, jeg for mit Vedkommende har haft af at se Kvinder deltage i det kommunale Liv, har bestyrket mig i Troen paa, at det offentlige Liv vil kunne faa en Tilvækst gennem deres Deltagelse, og at det altsaa ikke blot skulde være for Kvindernes Skyld, en blot og bar Retfærdighedshandling, ligegyldigt, hvad Gavn Udviklingen havde deraf, at de fik Valgret, men ogsaa fordi selve Samfundslivet i visse Retninger vil kunne nyde godt af den Side af Opfattelsen, som Kvinder naturlig kommer til at repræsentere i Modsætning til Mændene. Jeg vilde derfor anse det for ganske uheldigt, om man fra Kvindernes Side vilde betragte det som det naturlige at følge i Mændenes Fodspor, hvor det gjaldt om at overveje og afgøre de offentlige Interesser; hvis de ikke netop midt i Samarbejdet kommer til at udgøre en supplerende Modsætning til Mændene, saa vil Valgretten for dem i Virkeligheden kun betyde, at man forøger Mændenes Valgret, at man faar nogle flere Vælgere at tumle med, men i Virkeligheden ikke faar nye Elementer ind i det offentlige Liv. Jeg antager og tænker ogsaa, at den sunde Betragtning hos Kvinderne vil føre dertil, at det netop maa være i deres Egenskab af Kvinder, de skulde tilføre det offentlige Liv et nyt Element, selvfølgelig med den Baggrund af almindelige menneskelige Synspunkter, som overhovedet er en Betingelse for paa værdig Maade at kunne deltage i det politiske Liv. Derfor hilser jeg det velkomment som et Fremskridt af stor Betydning, naar Kvinderne nu i den første Paragraf af dette Forslag faar den Valgret tilkendt, som da ogsaa mange Mænd har kæmpet Aaringer igennem for at skaffe dem...

Konsejlspræsidenten (Kl. Berntsen):

... Med Hensyn til Spørgsmaalet om Kvindernes Valgret, skal jeg kun indskrænke mig til faa Bemærkninger

udover, hvad jeg allerede har sagt. Jeg finder Anledning til at spørge, om der er mange Samfundsinteresser, hvor Mænd og Kvinder ikke staar lige? Maa jeg spørge, hvis man taler om en Revision af vore Kirkeforhold, tror da noget æret Medlem, at Landets Kvinder ikke har lige saa varm Interesse for dette Forhold som Mændene? Jeg er tilbøjelig til at tro, at de Tusinder af Kvinder her i Landet med større Kærlighed end Mændene omfatter en Udvikling af vore Kirkeforhold. Og ser jeg hen til vort Skolevæsens Udvikling, spørger jeg: Er der nogen, der har større Interesse i, hvorledes Børnene bliver opdragte, end Moderen, er der nogen, som har en varmere Interesse end Mødrene for, hvorledes Skolevæsenet er ordnet, og Undervisningen er ledet? Jeg mener, at Kvinderne her snarere staar foran Mændene. Og tager vi Spørgsmaalet om Fattigvæsenets Ordning, Spørgsmaalet om fattige og hjemløse Børns Pleje, mener jeg, at Kvinderne har lige saa varm Interesse for en forstandig Ordning af dette som Mændene, og det ikke blot ude i Kommunerne, men ogsaa ved Afgørelsen af disse Forhold her i den høje Rigsdag...

Det offentlige Fattigvæsen.

Uddrag af et Foredrag holdt i Randers Kvindevalgretsforening af Hr. Fattiginspektør Lehmeier.

Hovedreglen for Fattigvæsenets Virksomhed efter den nugældende Ret indeholdes i Fattiglovens § 1, hvori Fattigvæsenets Opgave er saa koncist angivet, at Loven i saa Henseende intet lader tilbage i Tydelighed. Den siger:

»Det offentlige er pligtig at komme enhver til Hjælp, forsaavidt og saalænge han ikke er i Stand til at forskaaffe sig og sine det nødvendige til Livets Ophold eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde, dog mod Erstatning af den eller dem, hvem det ifølge nedenstaaende Regler paahviler at forsørge eller understøtte den paagældende.

Den, der modtager saadan Hjælp, er underkastet de Forpligtelser, som Lovene derom paabyde.«